

Banky se rozhodly bojovat s lichvou

Nevýhodné úvěry jsou závažným celospolečenským problémem

Řešením je regulace nebankovních poskytovatelů půjček

Praha (10. 11. 2009) – Nevýhodné úvěry označované jako lichva jsou závažným celospolečenským problémem. Bankovní sektor se plně hlásí k boji s tímto nebezpečným fenoménem. Primární problém vidí v absenci regulace těch poskytovatelů půjček, kteří nejsou pod žádným dohledem.

„Bankéři plně chápou a sdílejí snahy omezit lichvu, zvláště v nynější době, kdy leckdo může zneužít hospodářské recese k okrádání lidí, nacházejících se v nouzi či obtížné životní situaci. Zamezit takovému jednání je i pro banky mimořádně důležité. Řadu osob může lichva vážně poškodit, navíc kazí i obraz seriózního podnikání ve finančnictví,“ prohlásil výkonný ředitel České bankovní asociace (ČBA) Josef Tauber.

Hlavní směr boje s lichvou vidí ČBA v regulaci tzv. nebankovních poskytovatelů půjček. Ti nejsou nijak evidováni a nepodléhají žádným specifickým pravidlům. Mezi nimi a bankami či dalšími standardními, licencovanými finančními institucemi tak existuje výrazná asymetrie, která může nabízet příležitost k neserióznímu jednání.

Kdo neprojde scoringem, neměl by si půjčovat

„Člověk, který nedostane půjčku od finančního domu hodnotícího jeho schopnost splácet, by ve vlastním zájmu neměl úvěr čerpat ani nikde jinde. Pokud mu totiž někdo půjčí peníze, reálně vznikne veliké nebezpečí, že takový člověk spadne do úvěrové pastí. Regulace nebankovních poskytovatelů by měla oddělit seriózní společnosti z jejich řad od takových, které lidi do úvěrových pastí přímo vhánějí a následně se hojí na jejich majetku,“ zdůraznil předseda spotřebitelské komise ČBA Petr Karel.

ČBA považuje za důležité, aby stát reprezentovaný zákonodárnou i výkonnou mocí hledal co nejefektivnější a především komplexní způsob boje s lichvou, aplikovatelný na dlouhé období. V tomto kontextu bankéři nepovažují za šťastné snahy o zavedení stropů na úroky či případně hodnoty ukazatele RPSN (roční úroková sazba zohledňující nejen úrok z úvěru, ale i ostatní náklady, jako jsou poplatky atd.). Neseriózní podnikatelé totiž často své zisky realizují především v sankčních úrocích a sankčních poplatcích, které se do RPSN nezapočítávají.

Zastropování úroků může situaci i zhoršit

„Nejen, že takové zastropování úroků nezamezí tomu nejhoršímu typu podnikání, ale může vést i k dalšímu nebezpečnému efektu. V případě růstu úrokových sazeb – k čemuž i střednědobě samozřejmě může dojít – budou banky nuceny kvůli pevně stanovenému limitu RPSN odmítat řadu klientů. Mnozí z nich pak budou nuceni půjčit si jinde za mnohem horších podmínek, než by dostali u klasického finančního domu. Snaha o ochranu klientů – tedy zavedení stropu – se tak zcela mine účinkem. Naopak – jejich situaci zhorší,“ uzavřel Josef Tauber.

Česká bankovní asociace chce otevřít co nejefektivnější diskusi o lichvě, proto zorganizovala na toto téma obsáhlý seminář v Poslanecké sněmovně. K vystoupení a diskusi podařilo získat mimo jiné náměstkyni ministra financí ČR Kláru Hájkovou, členku bankovní rady České národní banky Evu Zamrazilovou, náměstkyni ministra spravedlnosti Marka Görgese, veřejného ochránce práv Otakara Motejla, a řadu dalších.

„Takovéto fórum je pro nás zárukou efektivity diskuse. Účast řady poslanců včetně předsedy rozpočtového výboru Bohuslava Sobotky a předsedy Stálé komise pro bankovníctví Michala Doktora potom dává jistotu, že výstupy si najdou cestu k sluchu těch, jež budou rozhodovat. Jelikož je lichva mimořádným problémem, považovali jsme za nutné vyvolat debatu, jejíž záběr a reprezentativnost jsou opravdu mimořádné,“ dodal náměstek výkonného ředitele ČBA Jan Matoušek.